

udtale, at forlodsretten viger for ægtefællens rettigheder i medfør af § 33.

Reglerne om forlodsret er nye i dansk ret. De giver mulighed for at gøre brud på den ellers gældende regel om, at arven deles lige mellem lige-stillede arvinger, når et barn har særligt brug for midler til sin uddannelse eller sit underhold til dets 21. år. Forlodsretten går forud for testamente og også forud for eventuel ægtefælles legale arv og om fornødent forud for børns og ægtefælles tvangsarv.

Disse regler stemmer overens med grønlandsk retstradition, der i videre omfang end dansk ret har taget hensyn til arvingernes behov ved arve-delingen. Denne grønlandske tankegang imøde-kommes ved bestemmelsen i den grønlandske lovs § 35, men denne bestemmelse åbner ingen mulighed for en skævdeling, men kun for den fordel, der er forbundet med, at en enkelt arving kan udtage en ting efter vurdering mod kontant tilsvar til de andre arvinger. Denne regel vil kunne anvendes i forbindelse med den foreslåede nye regel, således at det kontantbeløb, der skulle tilsvares efter den gældende bestemmelse, helt eller delvis vil kunne til-lægges arvingen som forlodsret. Ligeledes vil reglen i § 33 om ægtefællens tilsvarende ret til at udtage ting efter vurdering kunne kombineres med den foreslåede nye regel på samme måde, f. eks. derved, at hus og erhvervsredskaber tillægges ægtefællen, således at det tilsvar i penge, som derved frem-kommer, i form af et gælds-brev — eventuelt pantsikret — tillægges det eller de børn under 21 år, der endnu ikke kan klare sig selv, eller hvis uddan-nelse endnu ikke er afsluttet, som forlodsret. Den del af arven, som tilfalder et barn som forlodsret, hører til barnets „arvelod“, således som dette ud-tryk er brugt i den grønlandske arvelovs skifte-kapitel.

Til § 33.

Første stykke er enslydende med den gældende grønlandske lovs § 32.

Andet stykke svarer til § 62 a, stk. 2 i lov nr. 412 af 18. december 1963 om ændringer i den danske skiftelov. Bestemmelsen findes ikke i den gældende grønlandske lov, men den må betragtes som et naturligt supplement til den efter stk. 1 gældende ret for ægtefællen til forlods at udtage genstande, som udelukkende tjener til hans personlige brug.

Retten efter stk. 2 tilkommer kun den længst-levende ægtefælle og ikke børnene selv. Reglen finder ikke anvendelse, hvis børnene er over 18 år, og den omfatter ikke ting, som er undergivet børnenes ejendomsret. Bestemmelsen har ikke været forelagt landsrådet, fordi den ikke var indarbejdet i det lovudkast, der blev behandlet på den ordinære

landsrådssamling i 1963, men den agtes forelagt landsrådet på dettes ekstraordinære samling i marts 1964.

Tredie stykke svarer uændret til den gældende § 33.

Til § 34.

Den til arvepant i den grønlandske lov svarende ordning er ophævet for den øvrige del af riget ved § 63 i lov nr. 412 af 18. december 1963 om ændringer i skifteloven, men muligheden for, at arv til umyndige livsarvinger kan henstå hos den længstlevende ægtefælle, er bevaret i en ændret form. Forslaget svarer i indhold til den danske bestemmelse, men det er med udgangspunkt i den gældende § 34 formulert med hensyntagen til de lidt afvigende grønlandske forhold. Ændringen i forhold til den i henhold til nuværende § 34 gældende retstilstand er ringe.

Til § 35.

Bestemmelsen er uændret.

Til § 36.

Som nyt andet stykke foreslås indført en adgang for skifteretten til at begrænse faders og fædrene frænders arv efter et barn uden for ægteskab. Dette står i forbindelse med forslaget om ophævelse af § 4 i den gældende grønlandske lov. Så længe der bevares en mulighed for at begrænse den arv, der tilfalder barn uden for ægteskab fra dets fader eller fædrene slægt — den gældende lovs § 36, stk. 1 —, synes der at burde være en modsvarende adgang til at begrænse arven i den omvendte situation. Dette forekommer særlig klart i tilfælde, hvor barnets arv efter faderen er blevet begrænset på skiftet efter denne, men det er næppe rigtigt, at indskrænke reglen til at omfatte denne situation. Som følge af denne ændring foreslås en lidt anden formulering af den gældende § 36, stk. 2.

Til § 37.

Bestemmelsen, der er særlig for Grønland, er uændret.

Til § 38.

Bestemmelsen er uændret. Den svarer til § 62 b i den danske lov om ændring af skifteloven. I mod-sætning til denne — ligesom til tidligere dansk ret — er ægtefællens ret efter den grønlandske lov til at udtage bohav og arbejdsredskaber ikke absolut. Da omfanget af ægtefællens udtagelsesret i Grøn-land er noget videre end efter den danske skiftelovs regel, synes denne forskel at burde bevares. Man har endvidere anset en regel om udtagelsesret til et bestemt beløb, jfr. den danske lovs § 62 b, stk. 2,